

AMERICA

THE UKRAINIAN NEWSPAPER

Publisher three times a week, Monday, Wednesday and Friday by the Providence Association, 813 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

Subscription for the United States \$3.00 per year. For Philadelphia \$4.50 per year.

ANTHONY CUREKOWSKY, Editor.

PETER KIRYLUK, Business Manager.

Entered as second class matter September 2, 1912 at the Post Office at Philadelphia, Pa., under the Act of March 3rd, 1879.

Telephone: 2419 Market.

АМЕРИКА

Часопис для українського народу і орган Товариства „Провидін”.

Виходить, що Понеділок, Среда і Четвер.

ШЕРДІЛНАТА: В Злучених Державах в військовому місті Філадельфії: На рік \$3.00, на пів року \$1.75, на три місяці \$1.00. Підписане число три після.

АНГІН ЦУРКОВСЬКИЙ, Редактор.

ПЕТРО КИРИЛОВ, Менеджер.

За Рубрику „Надіслані” і оголошення Редакція не відповідає.

Адресуйте так:

“AMERICA”,

827 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

ЯКА ІЗ ЦЬОГО КОРІСТЬ?

Часописи, які приходять до наших українських редакцій із старої вітчини у щерьті суть перевовнені описами страшних злочинів, яких допускаються лядські варвари над безборонним людом. Ці злочини такі стражні і такі неподобні, що нераз дійсно не стає сил, щоб дочігнати їх до кінця. Суироти них Німців в Бельгії треба уважати за правдивих англів. А що ж донечка мусить діятися тим, що відчувають їх своїм живим тілом і своєю душою?

І ці описи зовсім не можуть бути видумані, бо в кождім випадку подається ім'я місцевості, її жертви а в більшій половині випадків і їх імена польських варварів.

Ці описи передруковують; передруковують інші; передруковують всі часописи, які друкуються на українській мові за океаном.

І позволимо поставити тепер питання; яка із цього корісті для української справи? Хиба велими мала.

Наши українські часописи читають тільки наші емігранти і він начітавши всіх тих описів, затисне цистук і зуби і в його душі зродиться отважна ненависть до варварського гнобителя, що колибі міг, то в ту хвилину вstromивши в него інші. І та ненависть запускає щораз то глубше коріння і воно стане може по повторювати емігранта на рідину землю тим не власними отнем, що не дозволить йому ніколи забути належної кривди нащому народові.

Але ноза нашим емігрантом світ зовсім не має поняття про всі ті польські злочини. Вина спадає на нас самих, бо ми до цєї пори не постаралися наявіть тих, що з ними живемо і щоденно стикаємося, про них поінформувати та відчинити їм очі, які варварство вони мимохітуть, підчираючи словом чи письмом Ляхів.

Що в цій справі взагалі дотенер зроблено? Мало що. Правда. Український Народний Комітет видрукував своїм пакладом брошурою „Polish Atrocities in E. Galicia” але в тій брошурі, яка суть англійським перекладом хот Н. Темнинського до Клеманса говориться тільки загальними фразами. Подаеться загальні інформації, що Ляхи стільки а сідьки людей світської і духовної інтелігенції інтернували, стільки пошищили читалені і церков і т. п. А кромі цого подані там є факти тільки по дні 26-го липня, коли головна пізка відомостей про найстрашніші лядські варварства наспіла донечка протягом послідних двох місяців. Ми з цього не можемо робити щіку зажиду, бо в такій брошурі матеріал мусить бути добре обговорювати яко цілість і можливість якнайкоротше. І така брошурою знайшла невелике розповсюдження, бо тільки дісталі її до рук одиниць, коли загал Американців про неї зовсім підо не знає і дальше уважає. Ляхи за „народ шляхотний” і такий, що йому належить ся повна спіннати кожного свободолюбивого горожанина. О скільки нам відомо ніяка часопись не занотувала появини тієї брошурі а не то, щоб із її змістом обзнакомила своїх читачів. Значиться, корість для української справи ніяка, або велими мала.

І чи не буде воно о много корисніше, коли постушити в цей спосіб. Кожде число наших краєвих часописів приносить нові і провірені вісти, подаючи дати, імена і всі цілібрії. Масмо аж три українські інформаційні бюро та і о-креме товариство „Приятелі України” в Вашингтоні, а всі воши поклали собі за задачу інформування американської цубліки про українську справу. І коли вони завдали собі трохи труду і кожді — не без розбору, але марканці що відомості переложили на англійську мову і розіслали до англійських часописів; то чи тим це принесли великої при-слуги українській справі?

Треба знати і зрозуміти спосіб думання і поступування американського газетира чи репортера. Він дізнавши про якесь найглуницу відомість сініть сейчас на місце і розвідується точно докладно про найдрібніші подробиці, яких навіть і в думці не має оголошувати друком в своїй часописі подаючи згадану новинку. Але вони є для него доконечні, щоб він із них міг виробити собі точний і вірний образ даної події. І допочкою провірювши все до найдрібніших деталей він інші коротку повинку, що тоді а тоді, о тій а тій годині, та а та дітіна, бавлячися в такий а не інший спосіб проковтула муху.

І тому ми зовсім не дивуємося, що ніякий американський редактор ні репортер не уважав за відповідне подати хотіть коротку новинку про польські звірства в Галичині. Він прочіпавши самі загальні фрази, махнув рукою і подумав: „це тільки політична пропаганда” — і вслід за цим кипе брошурою до коша. Зовсім буде противно, коли з однога або другого бюро стане діставати звідомлення, в яких будуть подавані точні дати, імена і факти, які їх приносять европейські часописи. Він тоді, хотіть тільки зі згадкою на сенсаційність, як не з прихильністю до Українців, оголосить друком в своїй часописі прислану хотіть декотру новину: тим самим причиниться до розголошення наших до неба о пімсту визвалюючих кривд і до згорта з лядського лиця маски „бідного поневолюваного а ідейного та свободолюбивого” народу.

Маємо „талант”, але закошаний в землю. Маємо оружі — але під прищіпкою.

І тому, яка із цього корісті української справи, що там паде денно десяти святих мучеників, коли тут світ про них зовсім ніщо не знає.

ПЕРЕЛІК В РАТУНКОВІЙ АКЦІЇ

(Комунікат Українського Народного Комітету.)

Від хвили, коли прийшли вісти, що ход до деяких частей України може привести матеріальну поміч з Америки, Головна Управа Українського Народного Комітету цільно стежить до справи. У. Н. Комітет думав над тим, як би повести акцію до великих розмірів при підтримці усого українського загалу в Злучених Державах. Не місце тут згадувати про наради з представниками цінних українських організацій для зведення пільгової роботи.

Не спускаючи з очів піладнання наших внутрішніх непорозумінь, У. Н. К. думав про підготовку транспортів до Європи. Треба тут згадати про деякі кроки, пороблені в цій справі.

Для 6. листопада зійшлися представники різних чужих національностей на параду („Інтеррейшнел Кавніс”) до Нью Йорку, щоб порозумітися з і. Гербертом Гувером, бувшим міжнародним комісарем щодо життя в Европі. Американські діти без застереження, хоч знають, що Американці живлять всі діти без ріжниці народності і віри, отже жидівські діти йдуть і на християнські діти.

Українська делегація заявила, що діти не має певності, що гроши зложенні українськими емігрантами, пійдуть на ратунок українських дітей, а дальше на ратунок усого українського населення взагалі — доти не може віддати зібраних грошей згаданій Комісії.

Представники п. Гувера подали до відома, що тепер робляться приготування, щоб заложити великі склади харчів у Відні, Берліні, Будапешті та Варшаві, де може буде замовлені харчі для знищених війною околоди.

П. Бейкер, що був довішний час в Галичині, оповідав про нужду населення, про хати, будовані в ямах в Бережанах, про руїну в Тернопільщині і в інших околицях. Принизував і критикував досадно несовісність і недбалство польських влад, та несправність публічних функціонерів. Наслідком цього багато добра висипаного з Америки паде жертвово-крадіжки, або ніщоціться. В пристані Гданську і на зелізничних стаціях лежать сотки порозішаних та порозкиданіх і недоручених скрипок. Оправдував однак до певної міри ці проявія загальною пуждою населення.

Як небудь справа мається, то Український Народний Комітет і новоутворений в Філадельфії Український Ратунковий Комітет не думає спочати на цим, але візьметься неагайно до дальнішої енергічної праці, щоби ірецінь знайти якісь спосіб пересилання товару та харчів до рідного краю. Тимчасом нехай українське громадянство складає обильні жертві на ратункову акцію, щоби скарб був готовий кождої хвили, коли отвориться дорога.

розумінню з правительственими органами на місці, бо вони дають певного рода поміч з своєї сторони, а то: дають людей до роботи;

4. що віднесеться до своїх представників в Європі з жалінням розслідування справи щодо живлення дітей на українській території Галичини.

При цім звертає увагу представник Гувера й на те, що дітей конечно треба ратувати, бо воно гинуть масами із за- доживлення. На цю ціль складають всі, без згліду на національність. Американські Жиди, на приклад, дають дарії без застереження, хоч знають, що Американці живлять всі діти без ріжниці народності і віри, отже живівські діти діуть і на християнські діти.

Українська делегація заявила, що діти не має певності, що гроши зложенні українськими емігрантами, пійдуть на ратунок українських дітей, а дальше на ратунок усого українського населення взагалі — доти не може віддати зібраних грошей згаданій Комісії.

Представники п. Гувера подали до відома, що тепер робляться приготування, щоб заложити великі склади харчів у Відні, Берліні, Будапешті та Варшаві, де може буде замовлені харчі для знищених війною околоди.

П. Бейкер, що був довішний час в Галичині, оповідав про нужду населення, про хати, будовані в ямах в Бережанах, про руїну в Тернопільщині і в інших околицях. Принизував і критикував досадно несовісність і недбалство польських влад, та несправність публічних функціонерів. Наслідком цього багато добра висипаного з Америки паде жurvovo-kradijki, або nischociti. В пристані Гданську і на зелізничних стаціях лежать сотки порозішаних та порозкиданіх і недоручених скрипок. Оправдував однак до певної міри ці проявія загальною пуждою населення.

Як небудь справа мається, то Український Народний Комітет і новоутворений в Філадельфії Український Ратунковий Комітет не думає спочати на цим, але візьметься неагайно до дальнішої енергічної праці, щоби ірецінь знайти якісь спосіб пересилання товару та харчів до рідного краю. Тимчасом нехай українське громадянство складає обильні жертві на ратункову акцію, щоби скарб був готовий кождої хвили, коли отвориться дорога.

ПРОВІЗОРІЧНИЙ СТАТУТ ДЛЯ

СХІДНОЇ ГАЛИЧИНІ

Конвент сеніорів партійних клубів польського сойму займається на своєму останнім засіданні справою східної Галичини. За дописами з Варшави „Газета Вечорней” і „Газета Львівської” подаємо кілька подробиць з дискусії, яка розвіялася над цею справою:

Прем'єр Падеревський сказав, що першу відомість про статут для східної Галичини отримав з уряду Гувера в 18. грудня обговорював п. Гувер плян, яким предполагається ратункова акція на живлення дітей в різких частинах Європи і при цій нагоді подав до відома інтересовані організації з України. Гувер, що відповів цією ініціативі, відповів, що він старається забезпечити закупину споживчих матеріалів по ціні продукції. На цій нараді знову були присутні представники У. Н. Комітету.

Щоби остаточно відкликити зачаті приготування, упроросив У. Н. Комітет згадану „Міжплемінну Раду” до підтримки та підтримав її відповідною акцією.

Прем'єр Падеревський сказав, що першу відомість про статут для східної Галичини отримав з уряду Гувера в 18. грудня обговорював п. Гувер плян, яким предполагається ратункова акція на живлення дітей в різких частинах Європи і при цій нагоді подав до відома інтересовані організації з України. Гувер, що відповів цією ініціативі, відповів, що він старається забезпечити закупину споживчих матеріалів по ціні продукції.

П. Бейкер, що був довішний час в Галичині, оповідав про нічній мітинг відбудеться дін 7-го грудня, на якому відбудеться підтримка східної Галичини.

П. Бейкер, що був довішний час в Галичині, оповідав про нічній мітинг відбудеться дін 7-го грудня, на якому відбудеться підтримка східної Галичини.

ЗАПРОШЕННЯ ДО ПЕРЕДПЛАТИ НА 1920 РІК

Часопис „Америка” звертається отом до всіх своїх читачів, приятелів і прихильників з проєсбою:

а) Відновити свою передплату на 1920 рік.

б) Приєднувати нових передплатників та читачів цеї часописі.

Аргументи для агітації слідуючі:

„Америка” є наскрізь народною українською газетою. Напрям її є демократичний без застеження.

„Америка” є органом однієї української греко-католицької запомогової організації в Злучених Державах, а то: організації „Провидія”. Цей факт свідчить, що наша газета мусить підтримувати християнську етику, приняту тепер в підсумку культурного світу.

„Америка” вдається в Злучених Державах Північної Америки і тому розуміє свій обов’язок підтримувати закони цього краю. Це однак не має здерживати її від критики тутешньої адміністрації та різних публічних інституцій, створених живими людьми. Критика має на цілі по-праву недосконалостей. В тім власне лежить посту.

„Америка” одначе противиться насильствам переворотам, як довго загал населення має змогу установити собі лад при помочі голосування. Значить, наша газета мусить тимчасом бороться проти всіх клічів тих груп, що мають на меті фізичною сплою змінити конституцію Злучених Держав.

„Америка” вдається для українських робітників-емігрантів. Це значить, що наша газета попирайте усі справедливі доказання робочого народу.

„Америка” противиться всіміні демагогічним клічам, котрі не можуть сповнитися. І тому наша часопис сміє і отверто підтримує всіхесовини крикунів, котрі обдурують народ обіцянками про „золоті гори” на те, щоб підхідти народові.

Правда і справедливість — отсє засади, після яких хоче поступати наша часопис.

Це єсть програма.

Яких способів буде добрати редакція до здійснення цеї програми, це буде залежати від хвилі та обставин. Одно може „Америка” обіцяти, а то: Редакція буде працювати по своїм силам і знанню.

Передплата на „Америку” єсть така:

В Злучених Державах:		За границю і у Філадельфії:	
На цілий рік	\$3.50	На цілий рік	\$5.00
На пів року	2.00	На пів року	2.50
На три місяці	1.25	На три місяці	1.50

Поодиноке число в книгарнях 4 центи.

Передплату просимо плати в реджістрованих листах або монею ордером на адресу:

AMERICA

827 N. FRANKLIN STREET,

PHILADELPHIA, PA.

ПОЗІР! Різдвяні Свята зближають ся

але ми мусимо їх святкувати далеко від своєї родини,

від своїх найближчих.

Тай масмо відки від своїх, але не веселі вони, бо в краю віна ще не скінчена.

Голод і крайна нужда запанувала у нашим рідним краю.

В який спосіб ми допоможемо нашій родині перебути ті тяжкі часи?

Яким способом допоможемо їм, що в часі Різдвяних Свят бодай не ходили голі та мали бодай що до уст вложити?

МУСИМО ПІСЛЯ ТИМ ГРОШЕВУ ПОМОЧІ, бо за гроши все таки зможуть прийтись і нутичи похід.

А гроши доходить точні і під повним гарантією.

Так не зважайте, бо час мине скоро, але сейчас пишіть по курсу корон, котрі є тепер дуже низькі, бо за долара є понад 50 корон.

Висилайте гроши через свою одиноко народну українську інституцію:

AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.,
30 EAST SEVENTH STREET,
NEW YORK, N. Y.

ШІФКАРТИ! ПАШПОРТИ! ПАКУНКИ! ГРОШІ!

Ми спородасмо карти корабельні, виробляємо пашпорти, висиласмо пакунки і гроши до старого краю дуже скоро і дешево. Рівнож полагоджусмо всякого рода справи тутсійні і старокрасні. У нас нема хвалб, тільки ефективність і гарантія то напис рекомендація.

У нас всякі поради даром. Пишіть до:

GR. SAMBOR, ESQ.,

2231 FAIRMOUNT AVE., PHILADELPHIA, PA.

Telephone: Poplar 5190.

ЧИ ВИ є ХОРИ?

Більше терпіть на яку хоробу, без ріжків, як довго я пілкар ВАШЕ ЗДОРІВЛЯ.

Віддалі або брак громік най не встриуме Вас, багаті я і біні однаково будуть обслугови. Я є пак-спільнини в Пітсбургіні спільні і зімуні вже від багатих літ. Маю найкраще засмотрене боро, плачаки Ікс-Рей машину, через котру можу Вас оглянути, як через зеркало. Маю власний департмент дрігерії, що знаходити спі тушени і імпортовані лікарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, я до пристані. Говорю Вашому мові. Одна відьма перекона АВС, що можу для Вас зробити.

Посада спеціальні ліки на хоробу “крові” і “міу” слабості в протиг кількох днів. Я відніва тисячі відкладів слабості мушни, хороб скірни, ревматизм, хороба жодудка і утроби, свербячка, гемороди і всі хронічні слабості.

ЩІНІ УМІРКОВАНІ.

PROF. DR. H. G. BAER,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

НАПРОТИ ПОСТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се голошене і принесіть його зі собою.

ВАЖНЕ!

ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ!

ПОМОЖІТЬ ВІДБУДУВАТИ РІДНУ УКРАЇНУ.

Що Україна наша пілковіто знищена, знаємо він. Але в який спосіб помочі Україні, не він ще знаємо. Знаємо, що наші рідні братя і сестри в старій краї НЕ МАЮТЬ в ПІОУ УГРАДІ СЯ. Не мають УГРАДІ, не мають ЧОБІТ, не мають ПОЛОГІДІ, не мають СУГІДІ, не мають МАТЕРІЙ, не мають СІКІРІ. Не мають ГОЛОК, НІТОК. Не мають МАНИН ДО ШІПІЯ. Не мають РІЛЬНІХ МАНИН до управи рідні. Не мають МАНИН ДО НАПРАВІ ДОРИГ. Не мають матеріалів до відбудови Фабрик. Не мають чим понаправляти зелінину: брак шин, вузів, машин, львомотивів. Не мають машин гірничих ані кональних. Не мають до відбудови кораблів.

Того всіго ми мусимо доставити Україні з Америки.

Аби вороги наші не взяли ту доставку в свої руки, ми осулювали в Нью Йорку українсько-американську Акціонерну Корпорацію „Амерус Трейдінг Корпорейшн“.

Наша корпорація буде доставляти на Україну всіх тих потрібних матеріалів. Основного капіталу зложені в банках піс мільйоні доларів.

Повідомляємо рівно, що в кортігі отворимо в Нью Йорку Перевозове Бюро і продамо шифкарти і висилки будемо намагати Українців з останого краю на своїх власних кораблях. Але се буде залежати від того, як число Українців приступить від напої корпорації і як велике число закупляти шерів.

Тому приступайте всі Українці! Українці в членії своєї корпорації. Купуйте шері (один шері 25 доларів). З розвозом корпорації шері підуть в гору а кромі того корпорації Платят 7 процент річно.

Тому украйнік, хто почував себе Українцем, хто бажає добра собі і своєму народу, повинен закупити стільки шерів, на скільки його лішиє стати.

Пишіть і заможні на шери присягайте на таку адресу:

AMERUS TRADING CORPORATION,
165 Broadway Phone: Cortland 6700., New York City.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

ВИСИЛАЄ ГРОШІ

ПО НАЙНИЗШІМ КУРСІ.

За доручене гарантуємо

В СПРАВІ ПАШПОРТУ ПИШІТЬ СЕЙЧАС

Удавайте ся до нас зі всіми справами по інформації. Ми Вас радо обслугуємо. Памятайте на нову адресу, близько церкви.

Власність Омелян Кульчицький.

Адреса:

GENERAL EXCHANGE BUREAU,
833 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

ХОРИ МУЩИНІ

або жінки, котрі терплять на первівості, на хроці або застарілі слабості, нехай зайдуть до др. Кафмана, специаліста, що ч. 607 Маркет улиця, Філадельфія, Pa. будуть своїм клоуном. Він має 20 літ досвіду і спеціаліст може скоріше відгадати причину вашіх складів. Він може Вам дати здорове.

Він має в своєму офісі всі він апарати до отримання хорх, як ЕКС-РЕЙ машину і и., і є так високоснажений, що може робити років клопоті, аналіз урин, та ін.

Він має нові електричні апарати для обслуги людей на слідуючі слабості:

СТЕТИК ЕЛЕКТРИСИТИ, ОЗОН ІНГАЛЕЙШЕН—На всіх хорх, бронхітіс і катар.

ЕЛЕКТРИК ОСІЛІТЕЙТОР—На болі нирок, жодудка, внутренності, хребта і інші.

ГАЙ ФРЕНКЕНСІ ВАОЛЕТ РЕЙ—На ревматизм, запалені, штівність і подібні слабості.

Читайте, що говорить відчайний пацієнт по тім, як його лічив через короткий час др. Кафман:

„Мій дорогий доктор Кафман:

„Мій клопіт від вас, що я мусів відстать вночі 5 або 6 разів віддышки воді у чутеві припадку від сім великих біль. З тим прийшов я лічені 29. до Oct. 20 1919 і вилічили мене заміні докладно.

„Кожий, котрій має хоробу свого рода, повинен йти до Вас на лічене, а я це північ, що скоро буде вилічений.

„Дуже вічний Вам за се, що Ви зробили для мене,

(Адреса на жаданс.)

„No. 8862—Н. Лайон“.

DR. CAUFFMAN,

607 MARKET ST., Phila., Pa.

Кожий мушин і жінка, як є хор можуть мати оглядини лікарські даром, позаяк оглядини і порада в безплаті. Години офісові від 9 рано до 8 вечера. В неділю від 10 рано до 1 пополудні.

До КРАЮ!

ШІФКАРТИ до ГАМБУРГА, на найлучший корабль „МОНГОЛІЯ“, що відходить 7-го січня, коштує лише 100 доларів.

Хто має пашпорт від ШВЕДСЬКОГО або ПОЛЬСЬКОГО консула, наїде присилає сейчас завданок.

ШІФКАРТИ до АНТВЕРПІІ, на корабль „ЛЯПЛЯНД“, що відходить 17. січня, коштує лише